

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PLASTYKI – KLASA V

Rok szkolny 2026/2027

Program nauczania: „Do dzieła!” – Jadwiga Lukas, Krystyna Onak, Marta Ipczyńska, Natalia Mrozkowiak, Nowa Era

Podręcznik: „Do dzieła! 5”, Nowa Era (nr dopuszczenia 903/2/2018)

Podstawa programowa: Plastyka – szkoła podstawowa, podstawa programowa obowiązująca dla klasy V w roku szkolnym 2026/2027

Wymagania opracowano jako progresję wiadomości i umiejętności wynikających z treści programu realizowanych w klasie V. Ocena 6 nie zawiera wymagań wykraczających poza program klasy V.

Obszar / treści programu	Odniesienie do podstawy programowej	2 – dopuszczający	3 – dostateczny	4 – dobry	5 – bardzo dobry	6 – celujący
ABC sztuki	Poznanie pojęć związanych z zabytkiem i muzeum oraz funkcji muzeów. (PP: III.1; III.3; III.7)	Rozpoznaje pojęcie zabytku i muzeum oraz z pomocą wskazuje podstawową funkcję muzeum.	Wyjaśnia podstawowe pojęcia: zabytek, muzeum, i wymienia wybrane funkcje muzeów.	Poprawnie charakteryzuje podstawowe funkcje muzeów i wskazuje znaczenie zabytków dla dziedzictwa kulturowego.	Samodzielnie wyjaśnia rolę muzeów i ochrony zabytków oraz posługuje się pojęciami w wypowiedzi.	Świadomie i samodzielnie interpretuje znaczenie muzeów i zabytków, łącząc wiedzę z przykładami połączonymi w programie.
Proporcje i kontrasty form	Poznanie form płaskich i przestrzennych, naturalnych i sztucznych oraz kontrastu; stosowanie ich w działaniach plastycznych. (PP: I.1; I.2; I.5; II.1; II.2; II.3; II.6)	Rozpoznaje podstawowe kształty i formy oraz wykonuje proste ćwiczenie plastyczne.	Rozróżnia formę płaską i przestrzenną oraz formy naturalne i sztuczne; stosuje je w prostej pracy.	Świadomie wykorzystuje proporcje i kontrast form do budowania kompozycji.	Dobiera formy i ich proporcje do tematu oraz uzasadnia zastosowany kontrast.	Twórczo kształtuje formy płaskie i przestrzenne, świadomie wykorzystując proporcje i kontrasty w zakresie programu.
Sztuka romańska i gotycka	Poznanie cech sztuki romańskiej i gotyckiej oraz ich przykładów w malarstwie, rzeźbie i architekturze. (PP: I.1; I.2; I.5; II.2; II.3; III.1; III.4)	Z pomocą rozpoznaje wybrany przykład sztuki romańskiej lub gotyckiej.	Wymienia podstawowe cechy sztuki romańskiej i gotyckiej oraz rozpoznaje wybrane przykłady.	Charakteryzuje podstawowe cechy architektury, malarstwa i rzeźby romańskiej i gotyckiej.	Porównuje sztukę romańską i gotycką, wskazując charakterystyczne środki i cechy dzieł.	Samodzielnie analizuje poznane przykłady i trafnie łączy ich cechy z epoką oraz funkcją dzieła.
Gama barwna	Poznanie gamy barwnej, koloru lokalnego i tonacji oraz znaczenia gamy i tonacji w pracy plastycznej. (PP: I.1; I.3; I.4; I.5; II.1; II.2)	Rozpoznaje podstawowe rodzaje gamy barwnej i podejmuje próbę zastosowania ich w pracy.	Wyjaśnia pojęcia: gama barwna, kolor lokalny, tonacja; stosuje prostą gamę barwną.	Rozróżnia szeroką, wąską, ciepłą i zimną gamę barwną oraz świadomie stosuje ją w kompozycji.	Dobiera gamę i tonację do tematu, nastroju i zamierzonego efektu pracy oraz uzasadnia wybór.	Twórczo eksperymentuje z gamą i tonacją, świadomie budując nastrój i charakter pracy w zakresie programu.
Sztuka renesansu	Poznanie ram czasowych oraz cech malarstwa, rzeźby i architektury renesansu. (PP: I.1; I.3; II.1; II.2; III.1; III.4; III.5; III.7)	Z pomocą rozpoznaje wybrany przykład sztuki renesansowej.	Wymienia podstawowe cechy sztuki renesansu i rozpoznaje poznane przykłady.	Charakteryzuje wybrane dzieła renesansowe z zakresu malarstwa, rzeźby i architektury.	Porównuje poznane dzieła i wskazuje charakterystyczne cechy renesansowego sposobu przedstawiania.	Samodzielnie analizuje poznane przykłady renesansu i łączy ich cechy formalne z epoką oraz twórcami.
Walor	Poznanie waloru w rysunku i malarstwie oraz sposobów jego uzyskiwania. (PP: I.1; I.4; I.5; II.1)	Rozpoznaje jasne i ciemne wartości kolorowe i wykonuje proste ćwiczenie.	Wyjaśnia pojęcie waloru i stosuje podstawowe sposoby różnicowania jasności.	Świadomie różnicuje walor w rysunku lub malarstwie, budując formę i przestrzeń.	Dobiera sposób uzyskania waloru do tematu i zamierzonego efektu oraz analizuje jego rolę w dziele.	Twórczo i ekspresyjnie wykorzystuje walor do budowania formy, przestrzeni i nastroju w ramach programu.
Kontrasty barwne	Poznanie kontrastów temperaturowych, dopełnieniowych i kolorowych oraz ich zastosowania w działaniach plastycznych. (PP: I.1; I.3; I.4; II.1; II.4)	Rozpoznaje wybrane kontrasty barwne i wykonuje proste ćwiczenie.	Rozróżnia kontrast temperaturowy, dopełnieniowy i kolorowy oraz stosuje jeden z nich.	Świadomie wykorzystuje poznane kontrasty w kompozycji.	Dobiera rodzaj kontrastu do zamierzonego efektu i wyjaśnia jego wpływ na odbiór pracy.	Twórczo łączy różne kontrasty barwne, świadomie kształtując nastrój i ekspresję pracy.
Faktura	Poznanie faktury, jej rodzajów, sposobów uzyskiwania powierzchni oraz roli faktury w dziele; zastosowanie frotażu. (PP: I.1; I.4; I.5; II.1; II.2; II.6)	Rozpoznaje fakturę i wykonuje proste ćwiczenie z jej wykorzystaniem.	Wyjaśnia pojęcie faktury, rozróżnia jej podstawowe rodzaje i stosuje prosty sposób jej uzyskania.	Świadomie wykorzystuje fakturę w rysunku lub malarstwie i poprawnie wykonuje frotaż.	Dobiera rodzaj faktury do tematu i analizuje jej znaczenie jako środka wyrazu plastycznego.	Twórczo eksperymentuje z fakturą i frotażem, uzyskując zróżnicowane efekty wizualne w zakresie programu.
Kompozycja centralna	Poznanie kompozycji centralnej, akcentu plastycznego i zasad harmonijnego porządkowania elementów. (PP: I.1; I.2; I.3; II.1; II.6)	Rozpoznaje kompozycję centralną i podejmuje próbę wykonania prostej pracy.	Wyjaśnia pojęcie kompozycji centralnej i akcentu plastycznego oraz stosuje je w pracy.	Świadomie buduje kompozycję centralną, zachowując podstawową harmonię elementów.	Dobiera rozmieszczenie elementów i akcent plastyczny do tematu oraz uzasadnia zastosowane rozwiązania.	Twórczo wykorzystuje kompozycję centralną i akcent plastyczny, świadomie kształtując hierarchię elementów.
Kompozycja symetryczna i asymetryczna	Poznanie cech, sposobów tworzenia i funkcji kompozycji symetrycznej i asymetrycznej. (PP: I.1; I.2; I.3; II.1; II.6)	Rozpoznaje kompozycję symetryczną lub asymetryczną i wykonuje proste ćwiczenie.	Rozróżnia kompozycję symetryczną i asymetryczną oraz tworzy prosty przykład.	Świadomie stosuje symetrię lub asymetrię, zachowując równowagę kompozycji.	Dobiera rodzaj kompozycji do tematu i wyjaśnia jej funkcję w pracy lub dziele.	Twórczo wykorzystuje symetrię i asymetrię, eksperymentując z równowagą i napięciem

						kompozycyjnym.
Kompozycja otwarta i zamknięta	Poznanie cech, sposobów tworzenia i funkcji kompozycji otwartej i zamkniętej. (PP: I.1; I.2; I.3; II.1; II.6)	Rozpoznaje kompozycję otwartą lub zamkniętą i wykonuje proste ćwiczenie.	Rozróżnia kompozycję otwartą i zamkniętą oraz tworzy prosty przykład.	Świadomie buduje kompozycję otwartą lub zamkniętą, odpowiednio rozmieszczając elementy.	Dobiera rodzaj kompozycji do tematu i analizuje jej wpływ na odbiór pracy.	Twórczo wykorzystuje oba rodzaje kompozycji, świadomie kształtując sposób prowadzenia wzroku odbiorcy.
Kompozycja statyczna i dynamiczna	Poznanie cech, sposobów tworzenia i funkcji kompozycji statycznej i dynamicznej. (PP: I.1; I.2; I.3; II.1; II.6)	Rozpoznaje kompozycję statyczną lub dynamiczną i wykonuje proste ćwiczenie.	Rozróżnia kompozycję statyczną i dynamiczną oraz tworzy prosty przykład.	Świadomie wykorzystuje układ elementów do uzyskania wrażenia spokoju lub ruchu.	Dobiera rodzaj kompozycji do zamierzonego nastroju i uzasadnia zastosowane środki.	Twórczo kształtuje statykę i dynamikę kompozycji, świadomie budując napięcie i ekspresję.
Sztuka baroku i klasycyzmu	Poznanie ram czasowych oraz cech malarstwa, rzeźby i architektury baroku i klasycyzmu. (PP: I.1; I.2; I.3; II.1; II.6; III.1; III.4; III.5; III.7)	Z pomocą rozpoznaje wybrany przykład sztuki barokowej lub klasycystycznej.	Wymienia podstawowe cechy baroku i klasycyzmu oraz rozpoznaje poznane przykłady.	Charakteryzuje wybrane dzieła barokowe i klasycystyczne, wskazując ich cechy formalne.	Porównuje barok i klasycyzm, wykorzystując poznane terminy i przykłady dzieł.	Samodzielnie analizuje poznane dzieła i łączy ich cechy formalne z charakterem epoki oraz twórcami.
Kompozycja rytmiczna	Poznanie cech, sposobów tworzenia i funkcji kompozycji rytmicznej. (PP: I.1; I.2; I.3; II.1; II.4; II.6)	Rozpoznaje powtarzalność elementów i wykonuje proste ćwiczenie rytmiczne.	Wyjaśnia pojęcie kompozycji rytmicznej i tworzy prosty układ z powtarzających się elementów.	Świadomie buduje rytm poprzez powtarzanie, zmianę wielkości, kształtu lub barwy elementów.	Dobiera sposób powtarzania elementów do tematu i analizuje funkcję rytmu w dziele.	Twórczo eksperymentuje z rytmem, tworząc złożone i świadomie zaplanowane układy kompozycyjne.
Tworzę przez cały rok	Stosowanie w praktyce poznanych elementów plastycznych, form sztuki użytkowej oraz technik rysunkowych, malarskich i mieszanych. (PP: I.1; I.3; I.5; I.6; II.1; II.2; II.3; II.4; II.6; II.7)	Z pomocą wykonuje pracę na określony temat, wykorzystując poznane elementy plastyczne.	Wykonuje pracę na określony temat, stosując poznane środki i wybraną technikę.	Samodzielnie wykorzystuje poznane środki, techniki i zasady kompozycji w pracy plastycznej lub użytkowej.	Świadomie planuje pracę, dobiera środki i technikę do tematu oraz potrafi omówić swoje rozwiązania.	Twórczo łączy poznane środki, techniki i zasady kompozycji, samodzielnie rozwijając własny pomysł w granicach programu klasy V.

KRYTERIA OGÓLNE DLA OCEN 2–6

2 – dopuszczający: Uczeń opanował niezbędne minimum wiadomości i umiejętności programu klasy V; rozpoznaje podstawowe pojęcia, z pomocą wykonuje proste zadania i podejmuje działania twórcze.

3 – dostateczny: Uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności; rozpoznaje i nazywa poznane pojęcia, wykonuje typowe zadania i stosuje poznane środki, zasady kompozycji oraz techniki w prostych sytuacjach.

4 – dobry: Uczeń poprawnie opanował większość wymagań; samodzielnie wykorzystuje poznane środki i techniki, rozpoznaje i analizuje podstawowe cechy dzieł oraz uzasadnia decyzje plastyczne.

5 – bardzo dobry: Uczeń bardzo dobrze opanował program; sprawnie posługuje się słownictwem, świadomie dobiera środki, techniki i zasady kompozycji, samodzielnie rozwiązuje problemy plastyczne oraz interpretuje poznane dzieła.

6 – celujący: Uczeń w pełni opanował wymagania programu klasy V; samodzielnie i twórczo wykorzystuje poznaną wiedzę, świadomie łączy środki, eksperymentuje z poznanymi technikami i zasadami kompozycji oraz interpretuje dzieła. Nie wymaga to treści spoza programu klasy V.

ZASADY OCENIANIA DZIAŁAŃ PLASTYCZNYCH

zgodność pracy z założeniami zadania i zastosowanie poznanych środków wyrazu

umiejętność wykorzystania określonej techniki i materiałów

samodzielność oraz świadome podejmowanie decyzji twórczych

pomysłowość i twórcze rozwiązanie zadania w zakresie programu

staranność odpowiednia do możliwości ucznia oraz doprowadzenie pracy do końca

bezpieczne i właściwe posługiwanie się narzędziami oraz dbałość o stanowisko pracy

umiejętność wypowiadania się o własnej pracy i pracach innych osób

Ocena niedostateczna – 1: uczeń nie spełnia wymagań koniecznych do uzyskania oceny dopuszczającej, nie opanował minimum wiadomości i umiejętności oraz nie podejmuje wymaganych działań mimo możliwości uzyskania pomocy.